

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри

проф. Галина ЛАВРИК

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Юридична техніка»

Освітньо-професійна програма/спеціалізація	«Право» <i>(назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	08 Право <i>(код, назва галузі знань)</i>
Ступінь вищої освіти	магістр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Юридична техніка» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства.

Протокол засідання кафедри правознавства від 29 серпня 2022 року № 1

ПОЛТАВА – 2022

Укладач: Галина ТЕРЕЛА, доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», к. і. н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»

д. ю. н., професор

Галина ЛАВРИК

ЗМІСТ

Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4.	Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	14
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	38
Розділ 6.	Інформаційні джерела	39
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	45

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Юридична техніка» для студентів спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити (Prerequisite) (навчальні дисципліни, які є базовими для вивчення даної навчальної дисципліни): «Адміністративна процедура», «Професійна етика» постреквізити (Postrequisite) (навчальні дисципліни, поглибленому вивченню яких сприяє дана навчальна дисципліна): «Теорія та практика Європейського суду з прав людини»	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	1/2	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	3	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – ; 2 семестр – 90		
– лекції: 1 семестр – ; 2 семестр – 18		
– практичні заняття: 1 семестр – ; 2 семестр – 30		
– самостійна робота: 1 семестр – ; 2 семестр – 42		
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – ; 2 семестр – екзамен		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: 1 семестр – ; 2 семестр – 90		
– лекції: 1 семестр – ; 2 семестр – 6		
– практичні заняття: 1 семестр – ; 2 семестр – 10		
– самостійна робота: 1 семестр – ; 2 семестр – 74		
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – ; 2 семестр – екзамен		

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Юридична техніка» полягає у засвоєнні студентами теоретико-прикладних знань про предмет, зміст, структуру, види та тенденції розвитку юридичної техніки; удосконаленні практичних вмінь та навичок застосування техніко-юридичного інструментарію при роботі з документами для забезпечення досконалості їх форми та змісту.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Юридична техніка», програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).	Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання (РН 1).
2.	Здатність приймати	Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами (РН 2).
3.	обґрунтовані рішення (ЗК 7). Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК8).	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
4.	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК 1).	Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання (РН 7).
5.	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК 5).	Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції (РН 11).
6.	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК 6).	Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи (РН 6).
7.	Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають систе-	Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інсти-

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
	<p>много, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК 10).</p>	<p>тутів (РН 13).</p>
8.	<p>Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією (СК13).</p>	<p>Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування (РН 14).</p>
9.	<p>Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (СК14).</p>	<p>Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини (ПР 16).</p>
10.	<p>Здатність самостійно готувати проєкти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості (СК 15).</p>	<p>Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності (ПР 17).</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Юридична техніка» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства.

Протокол засідання кафедри правознавства від 29 серпня 2022 року № 1

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна. Техніка правотворчості

Тема 1. Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна

Предмет і зміст науки про юридичну техніку. Юридична техніка як синтез теоретичних і прикладних знань. Система методів науки про юридичну техніку. Джерела науки про юридичну техніку. Наукове і практичне значення юридичної техніки.

Співвідношення юридичної техніки як галузі наукових знань з іншими правовими та неправовими науками.

Історія розвитку юридичної техніки: зарубіжний історико-правовий досвід становлення юридичної техніки та історико-правовий аналіз зародження і розвитку юридичної техніки в Україні. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.

Поняття та ознаки юридичної техніки. Структура юридичної техніки. Співвідношення понять юридична техніка, юридична тактика і юридична технологія.

Види юридичної техніки. Співвідношення нормотворчої, правотворчої, законодавчої та юридичної техніки.

Тенденції розвитку юридичної техніки в Україні.

Поняття, предмет, мета та завдання навчального курсу «Юридична техніка».

Тема 2. Поняття і сутність правотворчості

Поняття та види правотворчості. Законотворчість, пряма правотворчість, підзаконна правотворчість, локальна нормотворчість, діяльність державних органів з прийняття нормативних договорів. Принципи правотворчості.

Загальна характеристика правотворчого процесу.

Правовий моніторинг. Планування правотворчої діяльності. Поняття, зміст та структура концепції нормативно-правового акта. Правила підготовки концепції нормативно-правового акта.

Експертиза проєктів нормативно-правових актів. Види експертизи. Поняття, зміст та необхідність правової експертизи нормативно-правових актів. Техніко-юридичні засоби, які використовуються в експертній діяльності.

Тема 3. Законодавча техніка

Поняття та значення законодавчої техніки. Принципи законодавчої діяльності. Функції законодавчої техніки. Значення законодавчої техніки для юридичної практики.

Структура законодавчої техніки. Співвідношення законодавчої техніки і законодавчої технології.

Поняття законодавчого процесу та його стадії. Поняття та суб'єкти законодавчої ініціативи. Підготовка законопроекту (законодавчої пропозиції) та внесення його до Верховної Ради України. Способи розробки законопроектів. Супровідні документи до законопроекту. Справа законопроекту. Попередній розгляд законопроектів у комітетах Верховної Ради України. Обговорення законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України з його наступним прийняттям або відхиленням (повністю чи частково). Санкціонування, промульгація й опублікування закону.

Поняття критеріїв якості законодавства.

Тема 4. Правила формування змісту нормативно-правового акта

Вимоги до змісту нормативно-правового акта. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів.

Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів. Фактори, що впливають на правотворчу логіку. Загальні і специфічні логічні правила. Правило мотивації прийняття нормативного акта. Відповідність нормативного акта загальним принципам системи законодавства.

Способи і прийоми викладу приписів норм права у статтях нормативно-правового акта. Правила конкретизації правових норм. Правила внесення змін до законів.

Єдність юридичної термінології та її значення. Узгодженість різних частин правового документа. Узгодженість різних правових докумен-

тів. Відповідність нормативно-правового акта загальним принципам системи законодавства.

Тема 5. Структурні та формальні (реквізитні) правила

Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта.

Правила побудови структури нормативно-правового акта. Система структурних одиниць нормативно-правових актів: заголовок, зміст, преамбула, структурні одиниці тексту, примітки, прикінцеві положення, додатки. Структурні одиниці тексту нормативно-правових актів: частина, розділ, глава, стаття, параграф, пункт, підпункт, абзац.

Правила оформлення посилань у нормативно-правових актах. Правила внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів.

Вибір зовнішньої форми нормативно-правового акта.

Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів: вид нормативно-правового акта, найменування нормативно-правового акта, дата прийняття нормативно-правового акта, реєстраційний номер, дата підписання.

Тема 6. Юридична мова

Поняття юридичної мови. Формалізація та уніфікація засобів вираження при створенні нормативно-правових актів. Функції юридичної мови.

Особливості мовних прийомів формулювання норм права. Принципи словесної організації нормативних висловлювань.

Дотримання правил лексики, граматики й синтаксису української мови. Система лінгвістичних засобів. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.

Тема 7. Юридична термінологія

Загальні засади українського термінознавства. Поняття та ознаки юридичного терміна. Відмінність термінів від загальноживаних слів, номенклатурних назв, професіоналізмів.

Класифікація юридичних термінів.

Способи утворення юридичних термінів. Правила використання та формулювання юридичних термінів. Синонімія й омонімія юридичних термінів.

Поняття як категорія юридичної техніки. Ознаки та сутність правового поняття. Класифікація понять. Дефініції в праві. Ознаки та сутність юридичних дефініцій. Значення дефініювання понять. Оціночні поняття.

Шляхи удосконалення юридичної термінології.

Тема 8. Юридичні конструкції

Основні теоретико-методологічні підходи до визначення поняття юридичної конструкції. Ознаки юридичної конструкції. Функції юридичних конструкцій. Значення юридичних конструкцій у праві.

Види юридичних конструкцій.

Правила побудови юридичних конструкцій. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів.

Тема 9. Юридичні презумпції та фікції

Юридичні презумпції та юридичні фікції як специфічні засоби юридичної техніки. Ознаки юридичної презумпції. Ознаки юридичної фікції. Співвідношення юридичних презумпцій з юридичними фікціями. Значення та причини використання у праві юридичних презумпцій та юридичних фікцій.

Класифікація юридичних презумпцій. Загальноправові, міжгалузеві та галузеві презумпції. Фактичні та законодавчо закріплені презумпції. Оспорювані та незаперечні презумпції. Матеріально-правові та процесуальні презумпції.

Класифікація юридичних фікцій. Використання юридичних фікцій для усунення юридичного конфлікту.

Тема 10. Юридичні аксіоми та преюдиції

Поняття та ознаки юридичної аксіоми. Класифікація юридичних аксіом. Значення юридичних аксіом у законодавчій, правозастосовній та інтерпретаційній діяльності.

Поняття та ознаки юридичної преюдиції. Преюдиція як засіб спрощення провадження в юридичній справі. Види юридичних преюдицій. Значення юридичних преюдицій. Вимоги до використання преюдицій в юридичному процесі.

Тема 11. Юридичні символи

Право як знаково-символічна система. Юридичні символи як складова правової культури суспільства. Значення юридичних символів.

Поняття та ознаки юридичного символу. Зміст і форма юридичних символів. Вимоги до юридичних символів. Функції юридичних символів.

Класифікація юридичних символів.

Тема 12. Юридичні застереження

Поняття та ознаки юридичного застереження. Значення юридичних застережень. Форми нормативного вираження юридичних застережень.

Види юридичних застережень.

Особливості міжнародно-правових застережень. Застереження до міжнародних договорів.

Вплив юридичних застережень на ефективність правового регулювання.

Модуль 2

Техніка опублікування та систематизації нормативно-правових актів. Правореалізаційна, правозастосовна техніка і техніка тлумачення норм права

Тема 13. Техніка опублікування нормативно-правових актів

Опублікування нормативних актів: строки, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи. Значення опублікування нормативно-правових актів. Порядок набрання чинності нормативно-правовими актами.

Порядок набрання чинності іншими юридичними документами: міжнародними договорами України; рішеннями і висновками Конституційного Суду України; рішеннями Верховного Суду та вищих спеціалізованих судів; розпорядчими та іншими документами органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій.

Тема 14. Техніка систематизації юридичних документів

Систематизація законодавства як різновид юридичної діяльності. Принципи систематизації. Об'єкти, предмети та суб'єкти систематизації. Загальні етапи проведення систематизації. Види систематизації.

Поняття, ознаки та особливості кодифікації. Техніко-юридичні правила кодифікації. Поняття, ознаки та особливості консолідації. Техніко-юридичні правила консолідації. Поняття, ознаки та особливості інкорпорації. Техніко-юридичні правила інкорпорації.

Систематизація рішень Конституційного Суду України.

Систематизація міжнародних договорів.

Облік нормативно-правових актів.

Комп'ютеризація роботи з систематизації. Правові інформаційно-пошукові системи, системи інформаційно-правового забезпечення та їх значення. Єдиний державний реєстр нормативно-правових актів.

Тема 15. Правореалізаційна і правозастосовна техніка

Правореалізаційна техніка і правозастосовна техніка: поняття, співвідношення, значення. Поняття реалізації норм права. Форми реалізації норм права. Характеристика правозастосовної діяльності. Основні техніко-юридичні вимоги до правозастосовної діяльності.

Види правореалізаційних актів. Техніка створення правореалізаційних актів. Використання техніко-юридичних засобів у процесі підготовки правореалізаційних актів. Техніка ведення договірної роботи. Договір як основний вид правореалізаційних документів. Техніко-юридичні особливості договорів. Типова структура договору.

Акт застосування норм права як різновид правореалізаційного акта. Зміст та структура актів правозастосування. Особливості юридико-технічної будови структури документа, мови актів правозастосування. Мова, стиль та термінологія актів правозастосування та вимоги юридико-технічного характеру.

Судова діяльність як різновид правозастосування. Види судових актів. Вимоги до змісту судових актів. Структура судових актів. Мовні правила створення судових актів.

Тема 16. Техніка тлумачення норм права

Поняття і необхідність тлумачення норм права. З'ясування змісту правових норм. Способи тлумачення норм права. Неофіційне тлумачення. Офіційне тлумачення та його види. Основні правила тлумачення норм права.

Поняття інтерпретаційного акта. Види інтерпретаційних актів. Значення інтерпретаційних актів в механізмі правового регулювання. Техніко-юридичні вимоги до структури та змісту актів тлумачення норм права. Прийоми і способи юридичної техніки при підготовці інтерпретаційних актів. Техніка опублікування актів тлумачення норм права.

Поняття інтерпретаційної помилки. Види інтерпретаційних помилок. Прогалини в тлумаченні норм права. Шляхи усунення та недопущення інтерпретаційних помилок.

Тема 17. Правотворчі та правозастосовні помилки

Поняття правотворчих помилок. Види правотворчих помилок. Техніко-юридичні дефекти нормативно-правових актів. Техніко-юридичні правила попередження і ліквідації колізій і прогалин в законодавстві.

Помилки правореалізаційної діяльності. Основні дефекти правореалізаційних актів.

Поняття правозастосовних помилок. Види правозастосовних помилок. Аналіз текстів документів в аспекті дотримання логічних, структурних, лінгвістичних вимог юридичної техніки. Лінгвістичний аналіз текстів юридичних документів. Редагування управлінських, адміністративно-правових, кримінально-процесуальних, цивільно-правових, цивільних процесуальних документів. Власне юридичні помилки та методи їх усунення. Логічні помилки та методи їх усунення. Лінгвістичні помилки та методи їх усунення. Логіко-лінгвістичні помилки та методи їх усунення. Структурні помилки та методи їх усунення. Фактичні помилки та методи їх усунення. Технічні помилки та методи їх усунення.

Розділ 3. Тематичний план навчальної дисципліни з розподілом навчального часу за видами занять

Таблиця 3.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Юридична техніка» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ п / п	Назва змістових модулів, тем дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		Поза-аудиторна робота
			лекції	практичні заняття	самостійна робота
1	2	3	4	5	7
Модуль 1. Юридична техніка як галузь наукових знань. Техніка правотворчості					
1.	Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна	6	2	2	2
2.	Поняття і сутність правотворчості	5	2	–	3
3.	Законодавча техніка	6	2	2	2
4.	Правила формування змісту нормативно-правового акта	5	–	2	3
5.	Структурні та формальні (реквізитні) правила	6	2	2	2
6.	Юридична мова	5	–	2	3
7.	Юридична термінологія	6	2	2	2
8.	Юридичні конструкції	5	2	–	3
9.	Юридичні презумпції та фікції	4	–	2	2
10.	Юридичні аксіоми та преюдиції	4	–	2	2
11.	Юридичні символи	4	–	2	2
12.	Юридичні застереження	4	–	2	2
	Всього	60	12	20	28
Модуль 2. Техніка опублікування та систематизації норматив-					

но-правових актів. Правореалізаційна, правозастосовна техніка і техніка тлумачення норм права					
13.	Техніка опублікування нормативно-правових актів	5	–	2	3
14.	Техніка систематизації юридичних документів	6	2	2	2
15.	Правореалізаційна і правозастосовна техніка	7	2	2	3
16.	Техніка тлумачення норм права	7	2	2	3
17.	Правотворчі та правозастосовні помилки	5	–	2	3
	Всього	30	6	10	14
	Разом:	90	18	30	42

Таблиця 3.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Юридична техніка» з розподілом навчального часу за видами занять для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ п / п	Назва змістових модулів, тем дисципліни	Кількість годин за видами занять			
		разом	аудиторні заняття		Поза-аудиторна робота
			лекції	практичні заняття	самостійна робота

1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Юридична техніка як галузь наукових знань. Техніка правотворчості					
1.	Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна	6	2	–	4
2.	Поняття і сутність правотворчості	4	–	–	4
3.	Законодавча техніка	6	2	–	4
4.	Правила формування змісту нормативно-правового акта	6	–	2	4
5.	Структурні та формальні (реквізитні) правила	6	–	2	4
6.	Юридична мова	6	–	–	6
7.	Юридична термінологія	6	–	2	4
8.	Юридичні конструкції	4	–	–	4
9.	Юридичні презумпції та фікції	4	–	–	4
10.	Юридичні аксіоми та преюдиції	4	–	–	4
11.	Юридичні символи	4	–	–	4
12.	Юридичні застереження	4	–	–	4
	Всього	60	4	6	50
Модуль 2. Техніка опублікування та систематизації нормативно-					

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
правових актів. Правореалізаційна, правозастосовна техніка і техніка тлумачення норм права					
13.	Техніка опублікування нормативно-правових актів	6	–	–	6
14.	Техніка систематизації юридичних документів	6	–	2	4
15.	Правореалізаційна і правозастосовна техніка	6	2	–	4
16.	Техніка тлумачення норм права	6	–	2	6
17.	Правотворчі та правозастосовні помилки	4	–	–	4
	Всього	30	2	4	24
	<i>Разом:</i>	<i>90</i>	<i>6</i>	<i>10</i>	<i>74</i>

Таблиця 4.3. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Юридична техніка» для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Юридична техніка як галузь наукових знань. Техніка правотворчості					
Модуль 1					
Тема 1. Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна					
Лекція 1 1. Предмет і зміст науки про юридичну техніку. Місце теорії юридичної техніки в загальній теорії права. 2. Структура юридичної техніки. 3. Види юридичної техніки. 4. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.	2	Практичне заняття 1 1. Предмет і зміст науки про юридичну техніку. Місце теорії юридичної техніки в загальній теорії права. 2. Структура юридичної техніки. 3. Види юридичної техніки. 4. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Історія розвитку юридичної техніки: зарубіжний історико-правовий досвід становлення юридичної техніки та історико-правовий аналіз зародження і розвитку юридичної техніки в Україні. 2. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.	2
Тема 2. Поняття і сутність правотворчості					
Лекція 2	2		–	Перелік питань,	3

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та принципи правотворчості. Загальна характеристика правотворчого процесу. 2. Поняття, ознаки, зміст та структура концепції нормативно-правового акта. 3. Поняття, зміст та види правової експертизи проєктів нормативно-правових актів. 4. Основні правила підготовки нормативно-правового акта. 				<p>що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила оформлення посилань у нормативно-правових актах. Правила внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів. 2. Опублікування нормативних актів: значення, терміни, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи. 	
Тема 3. Законодавча техніка					
<p>Лекція 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення законодавчої техніки. Принципи законодавчої діяльності. 2. Поняття законодавчого процесу та його стадії. 3. Підзаконна правотворчість. 4. Локальна нормотворчість. 	2	<p>Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення законодавчої техніки. 2. Поняття законодавчого процесу та його стадії. 3. Підзаконна правотворчість. 4. Вимоги до законодавства (критерії якості законодавства). 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи розробки законопроектів. Супровідні документи до законопроекту. Справа законопроекту. 2. Обговорення законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України з його наступним прийняттям або відхиленням (повністю чи частково). 	2

Тема 4. Правила формування змісту нормативно-правового акта					
<p>1. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів.</p> <p>2. Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів.</p> <p>3. Порядок викладення матеріалу в нормативно-правових актах.</p> <p>4. Відповідність нормативно-правового акта загальним принципам системи законодавства.</p>	–	<p>Практичне заняття 3</p> <p>1. Вимоги до змісту нормативно-правових актів (змістовні правила).</p> <p>2. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів.</p> <p>3. Логіка нормативно-правового акта.</p> <p>4. Логіка формування законопроекту та його правових форм.</p> <p>5. Вимоги до внутрішньої форми нормативно-правових актів.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Загальні і специфічні логічні правила.</p> <p>2. Правило мотивації прийняття нормативного акта.</p> <p>3. Єдність юридичної термінології та її значення.</p>	3
Тема 5 Структурні та формальні (реквізитні) правила					
<p>Лекція 4</p> <p>1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта.</p> <p>2. Правила побудови структури нормативно-правового акта.</p> <p>3. Система структурних одиниць нормативно-правових актів.</p> <p>4. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів.</p>	2	<p>Практичне заняття 4</p> <p>1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта.</p> <p>2. Правила побудови структури нормативно-правового акта.</p> <p>3. Система структурних одиниць нормативно-правових актів.</p> <p>4. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта.</p> <p>2. Структурні одиниці тексту нормативно-правових актів: частина, розділ, глава, стаття, параграф, пункт, підпункт, абзац.</p> <p>3. Вибір зовнішньої форми</p>	2

				нормативно-правового акта.	
Тема 6. Юридична мова					
1. Поняття юридичної мови. 2. Формалізація та уніфікація засобів вираження при створенні нормативно-правових актів. 3. Система лінгвістичних засобів. 4. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.	–	Практичне заняття 5 1. Поняття юридичної мови. 2. Формалізація та уніфікація засобів вираження при створенні нормативно-правових актів. 3. Система лінгвістичних засобів. 4. Вимоги до стилю нормативно-правових актів.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Використання багатозначних слів та іноземної юридичної термінології. 2. Застарілі слова (архаїзми) в юридичних текстах і мові. 3. Професіоналізми у праві.	3
Тема 7. Юридична термінологія					
Лекція 5 1. Поняття юридичного терміна та термінології. 2. Основні вимоги до використання юридичних термінів. 3. Види юридичних термінів. 4. Дефініції в праві, їх ознаки та сутність. Значення дефініювання понять.	2	Практичне заняття 6 1. Поняття юридичного терміна та термінології. 2. Основні вимоги до використання юридичних термінів. 3. Види юридичних термінів. 4. Дефініції в праві, їх ознаки та сутність. Значення дефініювання понять.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Поняття як категорія юридичної техніки. 2. Ознаки та сутність правового поняття. 3. Класифікація понять.	2
Тема 8. Юридичні конструкції					
Лекція 6 1. Поняття та значення юридичної конструкції. 2. Види юридичних конструкцій.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Функції юридичних конструкцій.	3

3. Функції юридичних конструкцій. 4. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів.				2. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів.	
Тема 9. Юридичні презумпції та фікції					
1. Основні підходи до поняття юридичної презумпції. 2. Поняття та ознаки юридичної презумпції. 3. Класифікація юридичних презумпцій. 4. Поняття, ознаки та значення юридичних фікцій.	–	Практичне заняття 7 1. Поняття та ознаки юридичної презумпції. Співвідношення юридичних презумпцій з іншими правовими припущеннями 2. Класифікація та види юридичних презумпцій. 3. Поняття та ознаки юридичних фікцій. 4. Класифікація та види юридичних фікцій.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Співвідношення юридичних презумпцій з іншими правовими припущеннями. 2. Загальноправові міжгалузеві та галузеві презумпції. 3. Фактичні та законодавчо закріплені презумпції. 4. Оспорювані та незаперечні презумпції.	2
Тема 10. Юридичні аксіоми та преюдиції»					
1. Поняття та ознаки юридичних аксіом. 2. Класифікація юридичних аксіом. 3. Поняття та ознаки юридичних преюдицій. Вимоги до використання преюдицій в юридичному процесі.	–	Практичне заняття 8 1. Поняття та ознаки юридичних аксіом. 2. Класифікація та види юридичних аксіом. 3. Поняття та ознаки юридичних преюдицій. 4. Класифікація та види юри-	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Використання юридичних фікцій для усунення юридичного конфлікту. 2. Вимоги до використання преюдицій в юриди-	2

4. Класифікація юридичних преюдицій.		дичних преюдицій.		чному процесі.	
Тема 11. Юридичні символи					
1. Поняття та ознаки юридичного символу. 2. Зміст і форма юридичних символів. 3. Вимоги до юридичних символів. 4. Класифікація юридичних символів.	–	Практичне заняття 9 1. Юридичні символи як складова правової культури суспільства. Значення юридичних символів. 2. Поняття та ознаки юридичного символу. 3. Вимоги до юридичних символів 4. Класифікація юридичних символів.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Зміст і форма юридичних символів. 2. Вимоги до юридичних символів.	2
Тема 12. Юридичні застереження					
1. Поняття та ознаки юридичного застереження. 2. Види юридичних застережень. 3. Особливості міжнародно-правових застережень.	–	Практичне заняття 10 «Юридичні застереження» 1. Поняття юридичного застереження. 2. Види юридичних застережень. 3. Застереження до міжнародних договорів. 4. Вплив юридичних застережень на ефективність правового регулювання.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Вплив юридичних застережень на ефективність правового регулювання.	2
Техніка опублікування та систематизації нормативно-правових актів. Правореалізаційна, правозастосовна техніка і техніка тлумачення норм права					
Модуль 2					
Тема 13. Техніка опублікування нормативно-правових актів					
1. Опублікування норматив-	–	Практичне заняття 11	2	Перелік питань,	3

<p>них актів: значення, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи.</p> <p>2. Порядок набрання чинності нормативно-правовими актами.</p> <p>3. Порядок набрання чинності іншими юридичними документами.</p>		<p>1. Опублікування нормативних актів: значення, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи.</p> <p>2. Порядок набрання чинності нормативно-правовими актами.</p> <p>3. Порядок набрання чинності іншими юридичними документами.</p>		<p>що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Порядок набрання чинності іншими юридичними документами: міжнародними договорами України; рішеннями і висновками Конституційного Суду України; постановами Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів; розпорядчими та іншими документами органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій.</p> <p>2. Значення опублікування нормативно-правових актів.</p>	
Тема 14. Техніка систематизації нормативно-правових актів					
<p>Лекція 7</p> <p>1. Систематизація нормативно-правових актів як вид юридичної роботи.</p> <p>2. Поняття та особливості кодифікації.</p> <p>3. Поняття консолідації та її ознаки.</p>	2	<p>Практичне заняття 12</p> <p>1. Систематизація нормативно-правових актів як вид юридичної роботи.</p> <p>2. Поняття та особливості кодифікації.</p> <p>3. Поняття консолідації та її ознаки.</p>	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <p>1. Особливості систематизації рішень Конституційного Суду України.</p> <p>2. Особливості систематизації міжнародних договорів.</p>	2

4. Поняття інкорпорації і правила її проведення.		4. Поняття інкорпорації і правила її проведення. 5. Комп'ютеризація роботи з систематизації.		3. Облік нормативно-правових актів.	
Тема 15. Правореалізаційна і правозастосовна техніка					
Лекція 8 1. Правореалізаційна техніка і правозастосовна техніка: поняття, співвідношення, значення. 2. Використання техніко-юридичних засобів у процесі підготовки правореалізаційних актів. Техніка ведення договірної роботи. 3. Акт застосування норм права як різновид правореалізаційного акта. Зміст та структура актів правозастосування. 4. Судова діяльність як різновид правозастосування. Види судових актів та вимоги до їх змісту.	2	Практичне заняття 13 1. Поняття та співвідношення правореалізаційної та правозастосовної техніки. 2. Використання техніко-юридичних засобів у процесі підготовки правореалізаційних актів. 3. Договір як основний вид правореалізаційних документів. Техніка ведення договірної роботи. 4. Види судових актів та вимоги до їх змісту.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Договір як основний вид правореалізаційних документів. 2. Техніко-юридичні особливості договорів. 3. Мова, стиль та термінологія актів правозастосування та вимоги юридико-технічного характеру.	3
Тема 16. Техніка тлумачення норм права					
Лекція 9 1. Поняття і загальна характеристика тлумачення права. 2. Види тлумачення норм права.	2	Практичне заняття 14 1. Поняття і загальна характеристика тлумачення права. 2. Види тлумачення норм права. 3. Способи тлумачення норм	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Прийоми і способи юридичної техніки при підготовці інтерпрета-	3

3. Способи тлумачення норм права. 4. Інтерпретаційні акти.		права. 4. Інтерпретаційні акти.		ційних актів. 2. Техніка опублікування актів тлумачення норм права. 3. Шляхи усунення та недопущення інтерпретаційних помилок.	
Тема 17. Правотворчі та правозастосовні помилки					
1. Загальна характеристика юридичних помилок. 2. Помилки у правотворчості. 3. Помилки правореалізаційної діяльності. Основні дефекти правореалізаційних актів. 4. Поняття та види правозастосовних помилок.	–	Практичне заняття 15 1. Загальна характеристика юридичних помилок. 2. Помилки у правотворчості. 3. Помилки правореалізаційної діяльності. Основні дефекти правореалізаційних актів. 4. Поняття та види правозастосовних помилок.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Основні дефекти правореалізаційних актів. 2. Редагування управлінських, адміністративно-правових, кримінально-процесуальних, цивільно-правових, процесуальних документів.	3
Разом	18		30		42

Таблиця 4.4. Технологічна карта тематичного плану навчальної дисципліни «Юридична техніка» для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Юридична техніка як галузь наукових знань. Техніка правотворчості Модуль 1					
Тема 1. Юридична техніка як галузь наукових знань і навчальна дисципліна					
Лекція 1 1. Предмет і зміст науки про юридичну техніку. Місце теорії юридичної техніки в загальній теорії права. 2. Структура юридичної техніки. 3. Види юридичної техніки. 4. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.	2		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Історія розвитку юридичної техніки: зарубіжний історико-правовий досвід становлення юридичної техніки та історико-правовий аналіз зародження і розвитку юридичної техніки в Україні. 2. Особливості юридичної техніки в різних правових системах сучасності.	6
Тема 2. Поняття і сутність правотворчості					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види та принципи правотворчості. Загальна характеристика правотворчого процесу. 2. Поняття, ознаки, зміст та структура концепції нормативно-правового акта. 3. Поняття, зміст та види правової експертизи проєктів нормативно-правових актів. 4. Основні правила підготовки нормативно-правового акта. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила оформлення посилаць у нормативно-правових актах. Правила внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів. 2. Опублікування нормативних актів: значення, терміни, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи. 	8
Тема 3. Законодавча техніка					
<p>Лекція 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення законодавчої техніки. Принципи законодавчої діяльності. 2. Поняття законодавчого процесу та його стадії. 3. Підзаконна правотворчість. 4. Локальна нормотворчість. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Способи розробки законопроектів. Супровідні документи до законопроекту. Справа законопроекту. 2. Обговорення законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України з його наступним прийняттям або відхиленням (повністю чи частково). 	8
Тема 4. Правила формування змісту нормативно-правового акта					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. 2. Застосування правил логіки при створенні нормативно-правових актів. 3. Порядок викладення матеріалу в нормативно-правових актах. 4. Відповідність нормативно-правового акта загальним принципам системи законодавства. 	–	<p>Практичне заняття 1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вимоги до змісту нормативно-правових актів (змістовні правила). 2. Основні способи і прийоми формування змісту нормативно-правових актів. 3. Логіка нормативно-правового акта. 4. Логіка формування законопроекту та його правових форм. 5. Вимоги до внутрішньої форми нормативно-правових актів. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні і специфічні логічні правила. 2. Правило мотивації прийняття нормативного акта. 3. Єдність юридичної термінології та її значення. 	8
Тема 5. Структурні та формальні (реквізитні) правила					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта. 2. Правила побудови структури нормативно-правового акта. 3. Система структурних одиниць нормативно-правових актів. 4. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів. 	–	<p>Практичне заняття 2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта. 2. Правила побудови структури нормативно-правового акта. 3. Система структурних одиниць нормативно-правових актів. 4. Реквізитні вимоги стосовно форми нормативно-правових актів. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішня та внутрішня форма нормативно-правового акта. 2. Структурні одиниці тексту нормативно-правових актів: частина, розділ, глава, стаття, параграф, пункт, підпункт, абзац. 3. Вибір зовнішньої форми нормативно-правового акта. 	6
Тема 6. Юридична мова					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття юридичної мови. 2. Формалізація та уніфікація засобів вираження при створенні нормативно-правових актів. 3. Система лінгвістичних засобів. 4. Вимоги до стилю нормативно-правових актів. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання багатозначних слів та іноземної юридичної термінології. 2. Застарілі слова (архаїзми) в юридичних текстах і мові. 3. Професіоналізми у праві. 	8
Тема 7. Юридична термінологія					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття юридичного терміна та термінології. 2. Основні вимоги до використання юридичних термінів. 3. Види юридичних термінів. 4. Дефініції в праві, їх ознаки та сутність. Значення дефініювання понять. 	–	<p>Практичне заняття 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття юридичного терміна та термінології. 2. Основні вимоги до використання юридичних термінів. 3. Види юридичних термінів. 4. Дефініції в праві, їх ознаки та сутність. Значення дефініювання понять. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття як категорія юридичної техніки. 2. Ознаки та сутність правового поняття. 3. Класифікація понять. 	8
Тема 8. Юридичні конструкції					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та значення юридичної конструкції. 2. Види юридичних конструкцій. 3. Функції юридичних конструкцій. 4. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Функції юридичних конструкцій. 2. Використання юридичних конструкцій при підготовці текстів юридичних документів. 	8
Тема 9. Юридичні презумпції та фікції					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні підходи до поняття юридичної презумпції. 2. Поняття та ознаки юридичної презумпції. 3. Класифікація юридичних презумпцій. 4. Поняття, ознаки та значення юридичних фікцій. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Співвідношення юридичних презумпцій з іншими правовими припущеннями. 2. Загальноправові міжгалузеві та галузеві презумпції. 3. Фактичні та законодавчо закріплені презумпції. 4. Оспорювані та незаперечні презумпції. 	8
Тема 10. Юридичні аксіоми та преюдиції»					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та ознаки юридичних аксіом. 2. Класифікація юридичних аксіом. 3. Поняття та ознаки юридичних преюдицій. Вимоги до використання преюдицій в юридичному процесі. 4. Класифікація юридичних преюдицій. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання юридичних фікцій для усунення юридичного конфлікту. 2. Вимоги до використання преюдицій в юридичному процесі. 	6
Тема 11. Юридичні символи					

1. Поняття та ознаки юридичного символу. 2. Зміст і форма юридичних символів. 3. Вимоги до юридичних символів. 4. Класифікація юридичних символів.	–		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Зміст і форма юридичних символів. 2. Вимоги до юридичних символів.	6
Тема 12. Юридичні застереження					
1. Поняття та ознаки юридичного застереження. 2. Види юридичних застережень. 3. Особливості міжнародно-правових застережень.	–		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Вплив юридичних застережень на ефективність правового регулювання.	6
Техніка опублікування та систематизації нормативно-правових актів. Правореалізаційна, правозастосовна техніка і техніка тлумачення норм права Модуль 2					
Тема 13. Техніка опублікування нормативно-правових актів					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Опублікування нормативних актів: значення, офіційні і неофіційні джерела, мова, обмежувальні грифи. 2. Порядок набрання чинності нормативно-правовими актами. 3. Порядок набрання чинності іншими юридичними документами. 	–		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок набрання чинності іншими юридичними документами: міжнародними договорами України; рішеннями і висновками Конституційного Суду України; постановами Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів; розпорядчими та іншими документами органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій. 2. Значення опублікування нормативно-правових актів. 	6
Тема 14. Техніка систематизації нормативно-правових актів					

<ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизація нормативно-правових актів як вид юридичної роботи. 2. Поняття та особливості кодифікації. 3. Поняття консолідації та її ознаки. 4. Поняття інкорпорації і правила її проведення. 	–	<p>Практичне заняття 4</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Систематизація нормативно-правових актів як вид юридичної роботи. 2. Поняття та особливості кодифікації. 3. Поняття консолідації та її ознаки. 4. Поняття інкорпорації і правила її проведення. 	2	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості систематизації рішень Конституційного Суду України. 2. Особливості систематизації міжнародних договорів. 3. Облік нормативно-правових актів. 	4
Тема 15. Правореалізаційна і правозастосовна техніка					

<p>Лекція 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правореалізаційна техніка і правозастосовна техніка: поняття, співвідношення, значення. 2. Використання техніко-юридичних засобів у процесі підготовки правореалізаційних актів. Техніка ведення договірної роботи. 3. Акт застосування норм права як різновид правореалізаційного акта. Зміст та структура актів правозастосування. 4. Судова діяльність як різновид правозастосування. Види судових актів та вимоги до їх змісту. 	2		–	<p>Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Договір як основний вид правореалізаційних документів. 2. Техніко-юридичні особливості договорів. 3. Мова, стиль та термінологія актів правозастосування та вимоги юридико-технічного характеру. 	4
Тема 16. Техніка тлумачення норм права					

1. Поняття і загальна характеристика тлумачення права. 2. Види тлумачення норм права. 3. Способи тлумачення норм права. 4. Інтерпретаційні акти.	–	Практичне заняття 5 1. Поняття і загальна характеристика тлумачення права. 2. Види тлумачення норм права. 3. Способи тлумачення норм права. 4. Інтерпретаційні акти.	2	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Прийоми і способи юридичної техніки при підготовці інтерпретаційних актів. 2. Техніка опублікування актів тлумачення норм права. 3. Шляхи усунення та недопущення інтерпретаційних помилок.	6
Тема 17. Правотворчі та правозастосовні помилки					
1. Загальна характеристика юридичних помилок. 2. Помилки у правотворчості. 3. Помилки правореалізаційної діяльності. Основні дефекти правореалізаційних актів. 4. Поняття та види правозастосовних помилок.	–		–	Перелік питань, що вивчаються студентом самостійно 1. Основні дефекти правореалізаційних актів. 2. Редагування управлінських, адміністративно-правових, кримінально-процесуальних, цивільно-правових, цивільних процесуальних документів.	6
Разом	6		10		74

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-12): обговорення теоретичного питання на практичному занятті (36 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (0 балів); поточна модульна робота (5 балів)	41
Модуль 2 (теми 13-17): обговорення теоретичного питання на практичному занятті (15 балів); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (0 балів); поточна модульна робота (4 балів)	17
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/ 1. – Ст. 2598.
2. Господарський процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ (в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
3. Кодекс адміністративного судочинства України [Електронний ресурс] : Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
5. Про звернення громадян [Електронний ресурс] : Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>
6. Про інформацію [Електронний ресурс] : Закон України від 2.10.1992 р. № 2657-ХІІ (в редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
7. Про Конституційний Суд України [Електронний ресурс] : Закон України від 13.07.2017 р. № 2136-VIII. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Про Регламент Верховної Ради України : Закон України від 10.02.2010 р. № 1861-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
10. Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Указ Президента від 3.10.1992 р. № 493/92. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/493/92/card6#Public>
11. Про Єдиний державний реєстр нормативних актів [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 27.06.1996 р. № 468/96. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/468/96>
12. Про затвердження Положення про порядок роботи з законопроектами та іншими документами, що вносяться Президентом України на розгляд Верховної Ради України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 30.03.1995 р. № 270/95. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/270/95>

13. Про заходи щодо вдосконалення нормотворчої діяльності органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 09.02.1999 р. № 145/99. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/145/99>

14. Про поліпшення організації законопроектної діяльності [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 26.11.2003 р. № 1348/2003. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1348/2003>

15. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 15.11.2006 р. № 970/2006. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/970/2006>

16. Деякі питання документування управлінської діяльності [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 17.01.2018 р. № 55. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>

17. Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2004 р. № 1378. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/npras/10241991>

18. Про запровадження Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та здійснення правової інформатизації України [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 11.12.1996 р. № 1504. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1504-96-п>.

19. Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>

20. Про затвердження Положення про порядок роботи у Верховній Раді України із проектами законів, постанов, інших актів Верховної Ради України [Електронний ресурс] : розпорядження Верховної Ради України від 22.05.2006 р. № 428. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428/06-%D1%80%D0%B3#Text>

21. Про затвердження Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 р. № 1150. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1150-98-%D0%BF>

22. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF>

23. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру нормативно-правових актів та користування ним [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 23.04.2001 р. № 376. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/376-2001-%D0%BF>

24. Про затвердження Правил підготовки проектів актів Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 06.09.2005 р. № 870. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/870-2005-%D0%BF>

25. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 р. № 950. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF>

26. Про проведення гендерно-правової експертизи [Електронний ресурс]: постанова Кабінету Міністрів України від 12.04.2006 р. № 504. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504-2006-%D0%BF>

27. Про веб-ресурси Верховної Ради України [Електронний ресурс]: затверджено розпорядженням Голови Верховної Ради України від 19 травня 2015 р. № 699. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/699/15-%D1%80%D0%B3#Text>

28. Про вдосконалення порядку державної реєстрації нормативно-правових актів у Міністерстві юстиції України та скасування рішення про державну реєстрацію нормативно-правових актів [Електронний ресурс]: наказ Міністерства юстиції України від 12.04.2005 р. № 34/5. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0381-05>

29. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи [Електронний ресурс]: наказ Міністерства юстиції України від 24.04.2017 р. № 1395/5. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17#n8>

30. Про затвердження Положення про порядок здійснення обліку та систематизації законодавства в органах та установах юстиції України [Електронний ресурс]: наказ Міністерства юстиції України від 15.04.2004 р. № 31/5. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v31-5323-04>

31. Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації) [Електронний ресурс] / Апарат Верховної Ради України: рекомендації від 01.06.2006 р. – Видання четверте, виправлене і доповнене. – Київ, 2014. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0002451-06#Text>

32. Про затвердження форми висновку юридичної служби міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів, місцевих державних адміністрацій за результатами проведення юридичної експертизи проекту нормативно-правового

акта [Електронний ресурс] : наказ Міністерства юстиції України від 06.07.2011 р. № 1805/5. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0826-11>

33. Методичні рекомендації щодо здійснення експертизи нормативно-правових актів (їх проектів) на відповідність Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [Електронний ресурс] : Міністерство юстиції України, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини; затверджено Урядовим уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини 15.08.2006 р. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0003323-06>.

34. Методичні рекомендації щодо проведення правової експертизи проектів нормативно-правових актів [Електронний ресурс] : схвалено постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 р. № 41. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va041323-00#Text>

35. Методичні рекомендації щодо розроблення проектів законів та дотримання вимог нормопроектної техніки [Електронний ресурс] : схвалено постановою колегії Міністерства юстиції України від 21.11.2000 р. № 41. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0041323-00>.

36. Методичні рекомендації щодо розроблення статуту територіальної громади [Електронний ресурс] / Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства; В. Козіна та інші. – Київ, 2019. – 98 с. – Режим доступу <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/391/Recommend.pdf>.

37. Про здійснення експертизи проектів законів та проектів актів Кабінету Міністрів України, а також нормативно-правових актів, на які поширюється вимога державної реєстрації, щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини [Електронний ресурс] : наказ Міністерства юстиції України від 20.08.2008 р. № 1219/7. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v1219323-08>.

Основні рекомендовані джерела інформації

38. Манько Д. Г. Юридична техніка й технології [Текст] : курс лекцій / Манько Денис Григорович ; Міжнар. гуманітар. ун-т, Каф. теорії та історії держави і права. – Херсон : Грінь Д. С. [вид.], 2014. – 191 с.

39. Калюжний Р. А. Наукові основи правотворчості та юридичної техніки [Текст] : курс лекцій / [Р. А. Калюжний, Л. О. Шапенко] ; Нац. авіац. ун-т, Юрид. ф-т. – Київ : Людмила, 2019. – 73 с.

40. Юридична техніка : навч. посіб. / Шутак Ілля Дмитрович, Онищук Ігор Ігорович; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила

Галицького, Лаб. академ. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ : [б. в.], 2013. – 495 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації

41. Андрусів Л. М. Техніко-юридичні та методологічні засади оприлюднення нормативно-правових актів [Текст] : монографія / Людмила Михайлівна Андрусів ; Нац. акад. внутр. справ. – Київ : Кушнір Г. М. [вид.], 2020. – 443 с.

42. Ганич О. А. Правотворчість в державному управлінні [Текст] : навч. посіб. / О. А. Ганич, О. Л. Леонов ; Держ. ВНЗ «Донец. нац. техн. ун-т». – 2-ге вид., перероб. та допов. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2014. – 414 с.

43. Гетьман Є. А. Нормотворча діяльність органів виконавчої влади в Україні: правовий зміст і проблемні питання [Текст] : монографія / Є. А. Гетьман. – Харків : Оберіг, 2014. – 307 с.

44. Гришук О. В. Юридична техніка творення та тлумачення нормативно-правових договорів: теоретико-правовий вимір [Текст] : монографія / Гришук О. В., Заболотна Н. Я. – Хмельницький : Хмельниц. ун-т упр. і права, 2017. – 213 с.

45. Делія Ю. В. Нормотворчість публічної адміністрації [Текст] : проблеми теорії та практики реалізації : [монографія] / Ю. В. Делія ; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Донецьк : Кальміус, 2012. – 603 с.

46. Довідник парламентаря 01. Основні аспекти законотворчого процесу / Крижанівський В.П., Нечипоренко Л.О., Рахімкулов Е.Р., Чередніченко С.Г. – К.: [ФОП Москаленко О. М.], 2014. – 78 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eef.org.ua/wp-content/uploads/2017/01/Cover_Osnovni-aspekty_pp2_01.pdf

47. Косович В. М. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки [Текст] : [монографія] / В. М. Косович. – Львів : Тріада-плюс, 2010. – 211 с.

48. Красницька А. Юридичні документи: техніка складання, оформлення та редагування : посібник / А. Красницька. – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Київ : Парламентське вид-во, 2006. – 537 с.

49. Курс лекцій з питань законотворчості : навчальний посібник / за ред. : О. Л. Копиленка, О. В. Богачової ; [Копиленко О. Л., Богачова О. В., Зайчук О. В. та ін.] ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – Київ : МП Леся, 2011. – 455 с.

50. Легін Л. М. Законодавчий процес в Україні: теоретико-правове дослідження [Текст] : монографія / Людмила Михайлівна Легін ; Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ ; Дрогобич : Коло, 2015. – 132 с.

51. Методичні рекомендації з розробки та прийняття законодавчих актів (законодавча техніка) [Текст] / [Ю. С. Шемшученко та ін. ; за

заг. ред. Ю. С. Шемшученка, О. І. Юшика] ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2012. – 92 с.

52. Наукове і правове забезпечення законодавчої техніки в Україні: стан і проблеми вдосконалення [Текст] : наук. записка / [Ю. С. Шемшученко та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, О. І. Юшика] ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАНУ, 2012. – 67 с.

53. Новітнє вчення про тлумачення правових актів: навч. посіб. з курсу тлумачення правових актів для суддів, що проходять підвищення кваліфікації, і кандидатів на посади суддів, що проходять спеціальну підготовку / В. Г. Ротань, І. Л. Самсін, А. Г. Ярема та ін. ; відп. ред., кер. авт. кол. В. Г. Ротань. – Х. : Право, 2013. – 752 с.

54. Нормотворча діяльність Президента України та її нормопроектне забезпечення [Текст] : монографія / [В. Л. Федоренко та ін. ; передм. Ю. В. Ковбасюка ; за ред. О. В. Скрипнюка і В. В. Федоренка] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К. : НАДУ, 2011. – 343 с.

55. Онищук І. І. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах [Текст] : монографія / І. І. Онищук ; Ун-т Короля Данила, Нац. акад. прав. наук України, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – 2-ге вид., стер. – Харків : Право, 2019. – 224 с.

56. Петришина М. О. Нормотворча діяльність в органах місцевого самоврядування в Україні [Текст] : монографія / М. О. Петришина ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : Право, 2011. – 232 с.

57. Плавич В. П. Сучасна правотворчість: Проблеми теорії і методології [Текст] : [моногр. дослідж.] / В. П. Плавич, С. В. Плавич ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – О. : Астропринт, 2013. – 274 с.

58. Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації) / Видання п'яте, виправлене та доповнене Теплоук М.О., Гурківська А.І., Крижанівський В.П. – К.: [ФОП Москаленко О.М.], 2018 – 62 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://radaprogram.org/sites/default/files/publications/rules_web.pdf

59. Практичний курс тлумачення правових актів : навч. посіб. для суддів і канд. на посади суддів / [І.Л. Самсін, В.Г. Ротань, А.Г. Ярема та ін.] ; за ред. І.Л. Самсіна. – Х. : Право, 2014. – 488 с.

60. Процесуальні документи у сфері приватно-правових відносин [Текст] : навч.-метод. посіб. / Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького ; [уклад.: В. М. Боковня, О. А. Кульбашна, С. М. Тараненко]. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 200 с.

61. Процесуальні та договірні документи у практиці роботи / С. О. Теньков, О. В. Богатиренко, О. С. Головатенко [та ін.]. – Київ : Професіонал, 2012. – 512 с.
62. Риндюк В. І. Проблеми законодавчої техніки в Україні: теорія та практика [Текст] : монографія / В. І. Риндюк ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К. : Юридична думка, 2012. – 271 с.
63. Словник-довідник з питань нормотворчої діяльності [Текст] / уклад. О. А. Сінчук [та ін.] ; Центр правової реформи і законопроектних робіт. – К. : [б. в.], 2005. – 120 с.
64. Техніка юридичного письма в нормативно-правових актах : монографія / І.І. Онищук ; Університет короля Данила, Університет короля Данила, Національна академія правових наук України, Лабораторія академічних досліджень правового регулювання та юридичної техніки. 2-ге видання, стереотипне. – Харків : Право, 2019. – 224 с.
65. Ткачук А. Законодавча техніка [Текст] : практ. посіб. нормопроєктувальника / Анатолій Ткачук ; Ін-т громад. сусп-ва. – К. : Легальний статус, 2011. – 266 с.
66. Чабур С. В. Функціонування механізму правотворчості [Текст] : монографія / С. В. Чабур. – Одеса : Фенікс, 2019. – 212 с.
67. Шутак І. Д. Розвиток теорії та практики юридичної техніки [Текст] / Ілля Шутак ; Ун-т Короля Данила, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Харків : Право, 2018. – 366 с.
68. Шутак І. Д. Юридична техніка в схемах і таблицях: курс лекцій для бакалаврів / Ілля Шутак, Ігор Онищук, Людмила Легін ; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Дрогобич : Коло, 2016. – 231 с.
69. Шутак І. Д. Юридична техніка: курс лекцій для бакалаврів / Ілля Шутак; Івано-Франків. ун-т права ім. короля Данила Галицького, Лаб. акад. дослідж. прав. регулювання та юрид. техніки. – Івано-Франківськ; Дрогобич : Коло, 2015. – 226 с. – URL: https://vo.uu.edu.ua/pluginfile.php/452365/mod_resource/content/1/%D0%86%D0%BB%D0%BB%D1%8F%20%D0%A8%D1%83%D1%82%D0%B0%D0%BA%20%D0%AE%D0%A0%D0%98%D0%94%D0%98%D0%A7%D0%9D%D0%90%20%D0%A2%D0%95%D0%A5%D0%9D%D0%86%D0%9A%D0%90.pdf
70. Шутак І. Юридична техніка нормотворення у контексті доктринальних поглядів [Текст] / І. Шутак, І. Онищук // Право України. – 2021. – № 12. – С. 146–158.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Юридична техніка : завдання для аудиторного тестування студентів денної та заочної форми навчання / Г. В. Терела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>
2. Юридична техніка : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1767>